

**אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה**

אבני דרך בהתפתחות צה"ל
מס' הקורס: 71-965-38, תשס"ז
ד"ר שי שאול

מטרת הקורס: הכרת אבני הדרך המרכזיות בהתפתחות צה"ל
דרישות הקורס: נוכחות והשתתפות פעילה.
קריאת הביבליוגרפיה.
מבחן בסוף הקורס.

הרכב הציון: ציון המבחן בסוף הקורס מהווה 100% מהציון.

נושאי הלימוד:

- מה הן תפיסת ביטחון ומדיניות ביטחון – הגדרות ויישומים.

קריאת חובה
הרכבי, יהושפט, מלחמה ואסטרטגיה, הוצאת מערכות, תל-אביב, 1990, פרק י"ב
שמו מדעי המדינה לפי הר.מל (139320)

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 13-35, 41-53
שמו מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

- מלחמת העצמאות ותהליך הקמתו של צה"ל
נתנאל לורד, קורות מלחמת העצמאות, הוצאת מסדה, ידיעות אחרונות, גבעתיים 1989, ע"מ 75-88, 165-176,
465-486, 237-248, 369-394.
E 990.12 לור.קו (132470)

אוספלד, זהבה, צבא נולד, משרד הביטחון הוצאה לאור, תל-אביב 1994. ע"מ 14-26, 34-39, 57-72, 102-113.
E355(1) אוס.צב (240976)

- המאבק בתופעות ההסתננות והפדאין והשפעתו על התפתחות צה"ל

קריאת חובה
טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 128-131
שמו מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

טל, ישראל, פעולות הגמול, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית היסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ,
תל-אביב, 1999, ע"מ 75-98.
במדף הפתוח- ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

- מלחמת סיני (1956) והשפעתה על התפתחות צה"ל

קריאת חובה
טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 132-135
שמו מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

גולני, מוטי, מלחמת סיני, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ,
תל-אביב, ע"מ 99-122.
במדף הפתוח- ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

קריאת רשות

בר און מרדכי, שערי עזה: מדיניות הביטחון של ישראל 1955-1957, תל-אביב, עם עובד, 1992.
E 990.15 בר-און. שע (181597)

- התפתחות צה"ל בשנים 1956-1967

קריאת חובה
טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 68-84, 136-138.
שמו מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

מיכלסון, ב, זוהר, א., מלצר, א., המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ, תל-אביב, ע"מ 124-125.

במדף הפתוח - ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

יניב, אבנר, פוליטיקה ואסטרטגיה בישראל, ספרית פועלים, תל-אביב, 1994, ע"מ 137-158
שמור מדעי המדינה לפי יני.פו (237841)

- מלחמת "ששת הימים" והשפעתה על התפתחות צה"ל
קריאת חובה

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 139-146
שמור מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

ואלך, יהודה, מלחמת ששת הימים, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ, תל-אביב, ע"מ 127-154.

במדף הפתוח - ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

- מלחמת "ההתשה" והשפעתה על התפתחות צה"ל

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 147-159
שמור מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

זוהר, אברהם, מלחמת ההתשה, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ, תל-אביב, 1999, ע"מ 155-171.

במדף הפתוח - ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

קריאת רשות

כבהא, מוצטפא, חרב אל אסתנזאף, מלחמת ההתשה בראי המקורות המצריים, אוניברסיטת תל-אביב, 1991.
כבה.חר (286628 E 990.22)

- מלחמת "יום הכיפורים" והשפעתה על התפתחות צה"ל
קריאת חובה

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 160-191
שמור מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

אורן, אלחנן, מלחמת יום הכיפורים, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ, תל-אביב, 1999, ע"מ 175-197.

במדף הפתוח - ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

- מדיניות הביטחון והתפתחות צה"ל בשנים 1974-1982
קריאת חובה

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 147-159
שמור מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ, תל-אביב, 1999.
במדף הפתוח - ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

- מלחמת "שלום הגליל" והשפעתה על התפתחות צה"ל
קריאת חובה

יקר, רפאל, מלחמת שלום הגליל, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל בע"מ, תל-אביב, 1999, ע"מ 201-237.

במדף הפתוח - ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

יניב, אבנר, פוליטיקה ואסטרטגיה בישראל, ספרית פועלים, תל-אביב, 1994, ע"מ 369-374
שמור מדעי המדינה לפי יני.פו (237841)

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 192-193
שמור מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

- מלחמת "המפרץ" 1991, והשפעתה על התפתחות צה"ל.

קריאת חובה

טל, ישראל, בטחון לאומי, מעטים מול רבים, הוצאת דביר, תל-אביב, 1996, ע"מ 195-198
שמור מדעי המדינה לפי טל. בטח (315106)

ענבר, אפרים, רבין והביטחון הלאומי של ישראל, משרד הביטחון הוצאה לאור, תל-אביב, 2004, ע"מ 179-191
E 355.0335 רבי (ענב) (594760)

מיכלסון, בני, מלחמת המפרץ, המאבק לביטחון ישראל, העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, דפוס קל
בע"מ, תל-אביב, 1999. ע"מ 263-284.

במדף הפתוח- ספריה המרכזית: E 355.009 מאב.לב (1109358)

קריאת רשות

ארנס, משה, מלחמה ושלום במזרח התיכון 1988-1992, תל-אביב, ידיעות אחרונות, 1998.
שמור מדעי המדינה לפי ארנ.מל (271052)